GAZETY POLSKIE

Anno 1736.

Z Warſzawy die 5ta. 7bris.

Dreznienſkie Liſty *de 25. Auguſti* donioſły tu, iż Krol Jmść do tych czas zabawia ſię łowami, na ktore *etiam* tegoż dnia o mil pięć od Drezna wyiachał, Ktory *circa diem Anniverſariam* Feſtu Imienia Swego konferował Ordery *Aquilæ Albæ* rożnym Ichmośćiom, iako to Wileńſkiemu, Kujawſkiemu, Warmińſkiemu, Biſkupom, Jmći Pánu Ogińſkiemu Woiewodźie Witebſkiemu, tudźieſz Ichmośćiom Poznańſkiemu, y Rádomſkiemu, Káſztellanom, Jmśći Pánu Podkanclerzemu Koron: Xiążęćiu Sanguſzkowi Miecznikowi Litt: także Jmśći Pánu Męcińſkiemu Stolnikowi Koronnemu, *inſuper* oprocz tych Ichmośćiow dwiema z Ichmćiow Cudzoźiemcow doſtały ſię. Jmść Pan Woiewoda Podlaſki zoſtawſzy náruſzony Apoplexyą mowić iuż był zániechał, y práwie *in extremis* zoſtáwał, lecz przećie po puſzczeniu Krwi przyſzedſzy cokolwiek do śiebie uczynił Teſtáment z wſzelką dyſpozycyą, iednak ma być *periculoſus.* Jmść Pan Podkanclerzy Koronny *Die 23. Ejuſdem* miał u Krolewica Jegomośći Audyencyą, ktory mu także Polſkim Językiem *expeditiſſime* z pięknym Komplementem odpowiedźiał, y zátrzymawſzy tegoż Jegomośći Páná Podkanclerzego u śiebie ſolemnie przy Obiedźie utráktował.

Xiążęta Ichmość Lubomirſki, iáko to Boguſławſki, y Sandecki Stároſtowie do tych czas w Dreźnie *commorantur*, gdźie woda poczyniwſzy znaczne ſzkody, y nieurodzáie, karyſtyą znaczną w cáłey práwie Sáxonij, iáko y ná

innych

innych mieyſcach zrobiła.

Dźiś Tydźień *Feſtum Tutelaris hujus Inſignis Collegiatæ Varſavienſis S. Joannis Baptiſtæ* odprawiło ſię *Solenniter*, gdźie Xiążę Jegomość Biſkup Krakowſki Summę celebrował *Pontificaliter*, po ſkończonym záś Nabożeńſtwie weſpoł z Jmśćią Pánem Woiewodą Lubelſkim, y innemi Ichmościami tu przytomnemi był záproſzony ná Obiad do Jmśći Xiędza Kobielſkiego Nominata Kámienieckiego. W Piątek tenże Xiążę Jmć weſpoł z Jmćią Pánem Woiewodą Lubelſkim był przed wyiazdem ſwoim ná pożegnániu u Jegomośći Xiędza Kanclerza Wielkiego Koronnego (ktory przyſzedſzy iuż w całośći do zdrowia, *de die in diem continuat* Sądy Aſſeſſorſkie) *in Craſtino* záś w Sobotę wyiáchał náKommiſſyą doLeſzna. Záś Jmść Pan Kanclerz Litewſki dnia dźiśieyſzego ma wyiącháć do Litwy *ad propria*: á Jeymość Páni Márſzałkowa W. Koronna *Die Prima præſentis* weſpoł z Xieżną Jeymośćią Woiewodźiną Sandomirſką Wdową, tákże z Jeymośćią Pánią Kanclerzyną W. Litewſką wyiacháła do Czernichowa, gdźie do tych czas *commoratur*. Jmść Xiądz Dembowſki Nominat Płocki po kilko Niedźielney chorobie, iuż z łáſki Bożey przyſzedł do zdrowia.

Z Latyczowa die 24. Auguſti.

Lubo przeſzłą Podcztą ſię doniosło iż Woyſko Moſkiewſkie miało poyść ku Granicom Tureckim, dokąd y podwody byli popędzili, aże Ordy niema ta kwota, tamdę nad Granicą ſię znaydowali, *intendens tractum præripere* onym, jakoż część teyże Ordy w przeſzłym tygodniu wpadſzy w naſzą Granicę toieſt na Kapuſtną dolinę za Humaniem 5. mil będącą, Kaprala Moſkiewſkiego z kilku Sołdatami porwała, potym Kapitana Moſkiewſkiego z kilkudzieſiąt Sołdatami za furaziem jadących wteyże Wśi Kapuſtney dolinie napadſzy, zabrać chciała, ale tenże Kapitan z Sołdatami zamknąwſzy ſię w budynku bronił ſię, gdzie zteyże Wśi zebrawſzy Chłopow kilkudzieſiąt z ſtrzelbą tegoż Kapitana z Sołdatami Ordzie wziąć nie dopuśćili, y Tatara iednego na mieyſcu zabili. Poktorych odſtąpieniu Kapitan z Sołdatami pod Human umknął, już tedy nie ku Granicom Tureckim, ale ku Kijowu na Liśiankę zpod Humiana, w przeſzłą Sobotę Moſkwa wſzyſtka ſię reytero-

tero-

terowała, y ſłychać że już w Waśilkowie ſtanęła. Drugiego dnia napadſzy Orda na Kapuſtną dolinę, Chłopow tamecznych ktorzy Moſkwę bronili iednych wycięła, a reſztę zewſzyſtkim zabrała, Wieś puſtą zoſtawiwſzy. Ludzie ktorzy po Ryby do Sieży jezdzili, przez Ordę tak Rok zabrani, teraz wolną wypuſzczeni.

Z Obozu Polſkiego pod Barem die 23. Auguſti.

Dziś do Komendy naſzey przyſzła wiadomość powtorna, że Tatarowie w Granicah naſzych znayduią ſię *actu*, w przod ſię dali widzieć y poznać, we Wśi Kapuſtney dolinie do Smiley należącey, gdzie zaſtawſzy trochę Moſkiewſkich wozow y Porucznika zniemi zabrali, ale ſię y naſzym doſtało, bo kilkadzieſiąt Oſob poſpolitego ludu w Jaſſcr wziętą, lubo maią (iako nam donoſzą) taki Ferman Tatarowie aby naſzych nie zaczepiali, aprźecie ſię rezolwują.

Jmść Pan Generał Kieyth ſkierował marſz ſwoy ku Kijowu, oczym wſzyſtkim konfirmacyi czekamy. Jmść Pan Bukowſki od Hana ieſzcze nie powrocił, ktorego pilnie wyglądamy.

Ze Lwowa 29. Auguſti.

W Przeſzłą Niedzielę odprawił ſię tu akt Weſelny, Jmść Pana Skrzetuſkiego Podwoiewodzego tuteyſzego z Jeymośćią Panią Jałowicką Wdową z Domu Gurſką, *Solenniſſime* bo *cum octava trium dierum*, byli natym akcie *praeſentes*, J. W. Ichmość PP. Woiewodzina Ruſka Wdowa, Jmść P. Podczaſzy Koff z Jeymośćią Swoją, J. P. Staroſta Swiecki, y Ichmość Panny Starościanki Grabowieckie.

Z Jaroſławia 29. Auguſti.

J. W. Jmść Pan Wojewoda Kijowſki Hetman W. Kornny dnia wczorayſzego na noc tu ſtanął z Jeymośćią Swoją, gdzie tylko przenocowawſzy po rannym obiedzie odiechali do Soſnicy, gdzie dnia jutrzeyſzego ſolenne ſię mają odprawić Chrzćiny, po ktorych *recte* wyieżdza do Staniſławowa.

Z Lublina 2. 7bris.

W przeſzły Wtorek J. O. Xże Jemść Wiſniowiecki Kaſztelan Krakowſki ze Staroſtwa Swego Parczewſkiego tu przybył Ktory we Czwartek y Piątek w Konwencie WW. OO. Bernardynow, cały Przeſwietny Trybunał ſolennie traktował, na dniu zaś dziſieyſzym wyieżdza w Krakowſkie. *Praeſentes* tu ſię znáyduią JJ. WW. Ichmość PP. Sandomirſki,

Wo-

Wołyńſki Woiewodowie, Goſzczyńſki, Kramoſtawſki Staroſtowie, y JmśćPan Kaſztelan Bracławſki z Jeymością ſwoią.

Kontynuácya Mowy w Rzymie miáney przez Jmśći Xięddza Klińſkiego Dźiekana Chełmińſkiego do Jmśći Xiędza Grabowſkiego Biſkupa Chełmińſkiego.

Vince, á ſłuſzniey mowić muſzę, przybywſzy, widźiawſzy, y widźieć ſię pozwoliwſzy, pewni ſą odemnie wſpomnieni wſzyſcy że *Vinces*, Wrodzona bowiem dobroć Twoia J. W. Mośći Dobrodźieiu *vincet deſideria omnium alacritate in præſtando, ſupplicationes Omnium in exaudiendo, neceſſitates liberalitate in ſubveniendo, Difficultates Sapientiâ in reſolvendo, amore & benevolentia in gubernando.* Mowiłem że pewni ſą odemnie wſzyſcy, ále mowię y powtárzam, á bárźiey upewniam Wſzyſtkich, że *Vinces*, bo znáiąc Oſobę, Godność, Swiątobliwość, *Cumulumq;* Cnot wſzyſtkich w Tobie *congregatum à teneris*, ináczey áni mowić, áni wierzyć, áni upewnić niemogłem, áni mogę, tylko że *vinces*, bo *effectus in Omnes, & ad Omnia eris Omnibus Omnia.* A gdy *Meritorum Tuorum Coronatrix* Prowidencya Boſka nie inſzego *ad hunc Tuum paſſum* do Prowincyi, y Kathedry Náſzey *faciendum* záżywa *Prodroma*, tylko mię dawnego Twoiego Sługę, więc widźiſz możeſz J. W. Mośći Dobrodźieiu, że dyſpozycya *ab æterno* tego, *per quem omnia*, nie tylko mi pozwoliła *in choare vitam Tecum*, lecz chce *ut illam finiam Tecum.* Ták tedy uwſzczęśliwiony Sámego wolą BOGA, ponáwiam *Vota Preceſq; Noſtras* w Liśćie *Illuſtriſſimi, & Reverendiſſimi Capituli fuſius exaratas, Veni vide noli tardere, & vinces.* Ja *in Trophæum Amoris, & Victoriæ* Imię, cáłe mię Oſobę, y Serce *immolo*, niedeſperuiąc że *ex Votis, deſiderijſq; Noſtris* gdy *ſub feliciter Regnante* CLEMENTE *XII. Pontifice Maximo vivis, & vives diuturnus ſub Sereniſſimo AUGUSTO III. ſemper Auguſtus Omnibus omnia*, y mnie lub nie záſłużonemu *eris ſemper Clementiſſimus, Auguſtiſſimus, &* Benigniſſimus. *Veni ergo, vide, & noli tardere, ſed:*

Vince diuturnitate Longeviſſimos,
Sapientia Sapientiſſimos,
Felicitate feliciſſimos

Sic ergo vince, & Vinces dixi.

Ná ktorą to Mowę Jmść Xiądz Biſkup teraźnieyſzy Chełmińſki ſam *facundiſſimo* odpowiedźiawſzy *Sermone*, wſzyſtkich Ichmośćiow przytomnych do śiebie záprośił.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Lody Die 5tâ Auguſti.

Márſzałek *de Nailles* z Felt-Márſzałkiem Graffem *de Kevenhuller* mieli nowe Konferencye ná Zamku *Orio*, ná tych wſzyſtko uſacylitowano względem Ewakuácyi Woyſk z Medyolanu. Dźiewięć Millionow ktore były pretendowane od tegoż Xięſtwa redukowane ná dwa Milliony, y 500000. Liwrow, ktore máią być wypłacone częśćią gotowemi Pieniędzmi, częśćią Wexlámi. Stánął tu Jmść Pan *Paſſerini* nominowany zá Kommiſſarza od Ceſarza Jegomośći dla Ewakuácyi Woyſk z Medyolanu, gdźie w krotce tákże ſpodźiewáią ſię innego Kommiſſarza od Krola Sárdyńſkiego, á ten ma odebráć Poſſeſſyą Imieniem Krola ſwego niektorych mieyſc, przez Ceſarza Jegomośći odſtąpionych.

Z Liworny Die 4tâ Auguſti

Przyſzła tu Konfirmácya, że kollizye między Rebellizantámi Korſyki záchodzące determinowáły mięſzkáiących w Prowincyi *Nebbio* tákże, y z *Territorium Calenzana ad Obedientiam* Rzeczypoſpolitey Genueńſkiey. Baron Neyhoff reyterował ſię ná ſrzodek Wyſpy przy Gorze *Gadacci*, z ſwemi ádherentámi duſáiącemi obietnicy Jego, z tym wſzyſtkim ma mieć przy ſobie kilka Oſob przećiwnych, ktorzy go dobrze pilnuią áby nie uſzedł, ále iednak Kápitan od Okrętu ktory tu pośledniey ſtánął donioſł, że tenże Baron miał *adverſarios* pilnuiących ſiebie ſkorrumpowáć y umknąć z nimi ná drugą ſtronę Gury, z kąd morzem łatwo reyterowáć ſię może, w czym czekáią konfirmácyi; To záś pewna, iż Markwis *de Rivaroli* Kommendant z Baſtyi odebrał Plenipotencyą od Senatu do Traktatu z Rebellizantámi.

Z Medyolanu Die 8vâ Auguſti.

Jmść Pan Felt-Márſzałek Graff *de Kevenhuller* dnia wczorayſzego wyiáchał do Miaſta Lody, ktoremu dana ſtancya u Jegomośći P. Márſzałka *de Noailles*, ći tedy Obádway Generałowie dźiś máią mieć oſtátnią Konferencyą, y tę

ze wszyſtkim zakonkludować máią, względem Ewakuácyi Woyſk z Medyolanu, y upewniaią, że zá powrotem wypráwionych Kuryerow do Wiednia, y Francyi o Approbácyą Konwencyi przez tychże Generałow podpiſánych, ztámtąd zá kilka dni wſzyſtko Woyſko uſtąpi.

Z Wenecyi Die 11. Auguſti.

Znaczną tu czynią Augmentacyą między Officyerámi ná Morzu y ná lądźie tákże przyczyniaią coraz więcey Okrętow, áby wſzyſtko w náleżytey zoſtáwało porze *in caſum* byliby obligowani wniść w rupturę z Turkámi.

Z Wiednia Die 11. Auguſti.

Częſte tu Konferencye z Poſłem Weneckim odpráwuią ſię, względem teraźnieyſzych cyrkumſtancyi woiennych między Moſkwą, y Turkámi záchodzących, *in Caſum* ieżeliby poruſzeni byli do teyże Woyny z okázyi Alliánſu z Carową Jeymośćią záwartego. Wenecyánie ſtáraią ſię uśilnie, áby Okręty, y Galary w Tryeſty, y Fiumy będące należycie wygotowane były, áby mogły w iednym czáśie iáko y w Węgrzech Ceſárſcy, ná Morzu Adryátyckim *agitari.* Wyſzedł z tąd tákże *de novo* Ordynans do Węgier, áby zawczáſu Magazyny przyſpoſobione, y wſzelkie *præparatoria* poczynione były, *in Caſum* Ruptury z Turkámi. Kuryerowie z tąd częſto wypráwieni bywaią do Konſtantynopola, z kąd názad ſzypkim krokiem powracaią. Ceſarz Jegomość w pilney zoſtáie Expektatywie, áby Porta Ottomáńſka dała Rezolucyą ná Punkta do Medyácyi z Moſkwą podáne przez Jegomośći P. Dahlmana Miniſtra Ceſárſkiego, *alias* Ceſarz Jegomość zámyśla poprzedźić Turkow ná granicy Węgierſkiey, przećiwko ktorym Rzeczpoſpolita Wenecka tákże *intendit greſſus ſuos movere.* Woyſka Ceſárſkiego do Węgier ordynowanego liczyć ſię ma 70000. nád ktorym mieć będźie Generalną Kommendę Xiążę *de Wittenberg*, więc Xiążę Jozef *de Lichtenſtein* máiący Ordynans iuż wyiáchał do Woyſka Ceſárſkiego w Węgrzech zoſtáiącego. Aby záś Woyſko Ceſárſkie we Włoſzech będące co prędzey z Marſzem ſwoim do Węgier ſpieſzyło, wypráwiono umyślnego tám Kuryera. Drugi tákże ieſt wyſłány Kuryer do Jegomośći P. Felt-Márſzałka Graffa *de Kevenhuller* z Approbacyą Ceſárſką Konwencyi

przez

przez tegoż Generała, y od Márszałka *de Noailles* podpiſánych, áby Xięſtwo Medyolańſkie mogło być bez odwłoki *in toto* ewakuowane. Twierdzą, że Xiąże Lotaryńſki z Brátem ſwoim (odpráwiwſzy Anniwerſarz *in diem* Urodzenia Ceſarzowey Jeymośći przypadaiący *die 28. Auguſti*) ma tákże poſpieſzyć do Węgier. Gubernator *Tráſilvaniæ* donioſł Dworowi tuteyſzemu, iż Woyſko Tureckie pod Kommendą Wielkiego Wezyra ſtáneło ná Granicy od Tatarow z Budźiak.

Z Paryża Die 17. Auguſti.

Xiężna *de Orleans* Wdowa znaczne czynić kazała *Præparatoria* ná przyięcie do *Chaillet* Krolowey Jeymośći, ktora *die 8va Ejuſdem* tám ſię znaydowała ná Kollacyi z Innemi Damami, gdy już było ku wieczorowi, reprezentowana była piękna Illuminácya, po Kollacyi záś był widźiany oſobliwą Inwencyą koſztowny Feierwerk na wodźie, y ná lądźie, ktoremu Krolowa Jeymość bárzo przypátrywała ſię, potym Bal náſtąpił ná ktorym bawiła Krolowa Jeymość áż po puł nocy, potym powróciła do *Verſailles*.

Die 9na Auguſti. Xiężna *de Bourbon* ſzczęśliwie Syná powiła, ktorego záraz utytułowano Xiążęćiem *de Conde*: Więc Xiąże *de Orleans* z innemi Xiążętámi z Kolligowanemi, y ze Krwi pochodzącemi, tudźieſz Káwalerámi cáłego Dworu, poſpieſzyli z powinſzowaniem do Xiążęćia *de Bourbon neonati Filij*, z czego ták Xżę iáko y wſzyſcy uweſeleni zoſtáli, y ná dokument tego co wieczor Illuminácye po cáłym Mieśćie bywaią. Záś dnia wczorayſzego odpráwił ſię znaczny *Feſtein* w Kondeſkim Pałacu, ktory Pałac cáły był illuminowany, ták wewnątrz, iáko y zewnątrz, á przed Pałacem bárzo koſztowny Feierwerk był wypráwiony. A że Krol Jegomość przez *Chautille* ma wolą przeieżdżać powracáiąc do *Verſaillles*, więc tenże Xiąże ná przyięćie Krola Jegomośći czyni wielkie *Præparatoria*. *Interim* twierdzą, że tenże Xiąże Obywatelom tamecznym z okázyi teraźnieyſzego ukontentowánia ſwego, miał kazáć wyliczyć znaczną Summę pieniężną, áby przez trzy Mieśiące ćieſzyli ſię, y do tego przez 3. Lata máią być wolni od wſzelkich Podatkow, y Kontrybucyi.

Z Lombardy oſtátnie Liſty konfirmuią o ſzczęśliwych Sukceſſach

Kon-

Konferencyi w Zamku *Orio* między Márszałkiem *de Noailles*, y Felt-Márszałkiem Graffem *de Kevenhuller* mianych; donoszą przytym, że w tym Mieśiącu Ludźie Cesarza Jegomośći w zupełney będą possessyi cáłego Medyolanu. Ná przyięćie záś Márszałka *de Noailles*, ktorego się tu spodźiewaią ná końcu tego Mieśiąca, czynią znaczne *Præparatoria.* Twierdzą, że Dwor tuteyszy wysłał umyślnego do Márszałka *de Noailles cum approbatione Regia*, co w ostátniey Konferencyi z Felt-Márszałkiem Graffem *de Kevenhuller* konkludowali, względem Ewakuácyi Woyska z Medyolanu.

W Mieśćie Kompiegnie Krol Jegomość skupił niektore Kámienice dla wystáwienia Pałacu Ministrom swoim, ponieważ bárzo dáleko od Zamku stancye swoie mieli, ten záś Pałac ma puł Milliona kosztowáć.

Dnia 25. Augusta w Dźień Imienin swoich Krol Jegomość ma stánąć w *Chatilli*, ktory to Dźień Swiętego LUDWIKA Xiąże *de Bourbon* z wielką Mágnificencyą támże ma obchodźić, łącząc przytym Urodzenie Syná swego.

Dnia 14. Augusta stáneła szczęśliwie w Meudonie Jeymość Páni Ossolińska przeszła Podskarbina Wielka Koronna.

Z Peterbuga Die 20. Augusti.

Stánął tu dawniey niż przed Tygodniem Jegomość Pan Poniński Syn Jegomośći Páná Referendarza Koronnego, Chambelan Krola Jegomośći Polskiego z Denuncyácyą o szczęśliwym doyśćiu Seymu *Pacificationis*, z czego Peterburg miał wielce ćieszyć się, ktorego to Jmśći Carowa Jeymść kosztownym Prezentem regalizowała, y 4000. Rublow wyliczyć kazáła. Poseł Perski Extraordynaryiny miał powtorną Publiczną Audyencyą u Carowey Jeymośći, gdźie *cum omni Respectu* bywszy z Assystencyą wprowadzony, był przyięty. Potym Carowa Jeymość dywertowała się ná kilka Niedźiel do Miasta *Petershoff*, Ktora *in Casum necessitatis* deklarowała przez Ministra swego Cesarzowi Jmśći przysłáć 50000. Woyska Regularnego, ktore Woysko wolno będźie Cesarzowi Jegomośći, gdźie chćieć obroćić.